

KULTURA W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM W 2005 R.

W 2005 r. - w porównaniu z rokiem poprzednim - nie zaobserwowano istotnych zmian w większości zinstytucjonalizowanych form działalności kulturalnej w województwie świętokrzyskim. Zmniejszyła się liczba wystaw organizowanych przez muzea i projekcji filmowych w kinach. Zwiększyła natomiast - liczba wystaw i ekspozycji w galeriach sztuki, a liczba przedstawień i koncertów w teatrach kształtowała się mniej więcej na tym samym poziomie.

Podobne spostrzeżenia odnoszą się do uczestnictwa ludności w kulturze – zmniejszyła się liczba czytelników i wypożyczeń w bibliotekach publicznych i frekwencja w kinach. Większą liczbę widzów, słuchaczy i zwiedzających zainteresowała natomiast oferta teatrów, galerii oraz muzeów.

BIBLIOTEKI PUBLICZNE

Jedną z podstawowych i najbardziej powszechnych form uczestnictwa w kulturze jest czytelnictwo. Niestety, na przestrzeni kilku ostatnich lat obserwuje się zmniejszanie liczby bibliotek publicznych i filii. Na koniec 2005 r. było ich 300, tj. mniej o 4 niż rok wcześniej.

Odnotowano spadek liczby czytelników w stosunku do 2004 r. o 4,7 tys. (do 211,9 tys. osób), przy czym w dalszym ciągu większość stanowili czytelnicy bibliotek w miastach – 64,5% (w 2004 r. – 65,2%). Spadła też liczba wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz o 4,9%, a tym samym wskaźnik wypożyczeń na 1 czytelnika - z 18,5 do 18,0.

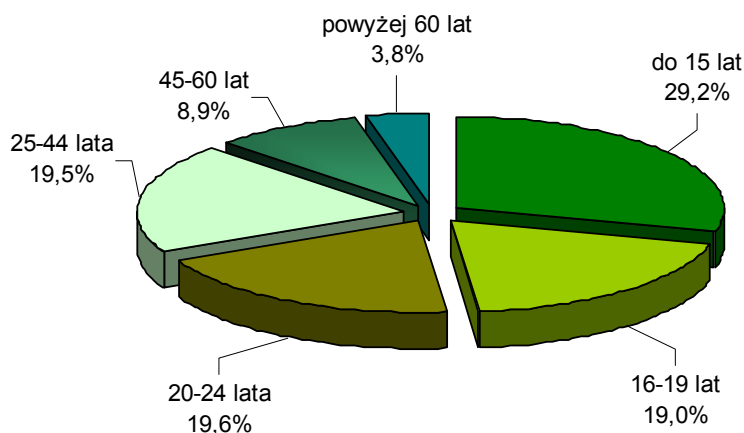
Biblioteki publiczne (stan w dniu 31 XII)

Wyszczególnienie	2004			2005		
	ogółem	miasta	wieś	ogółem	miasta	wieś
Biblioteki i filie	304	71	233	300	70	230
Punkty biblioteczne	23	1	22	20	1	19
Księgozbiór w tys. woluminów	4374,5	2002,9	2371,6	4413,4	2031,3	2382,1
Czytelnicy zarejestrowani (w ciągu roku) w tys.	216,6	141,3	75,3	211,9	136,6	75,2
na 1000 ludności	168	241	107	165	234	107
Wypożyczenia księgozbioru (w ciągu roku) w tys. woluminów	4010,5	2457,0	1553,5	3813,4	2277,2	1536,2
na 1000 ludności	3112	4188	2113	2968	3902	2190
na 1 czytelnika	18,5	17,4	20,6	18,0	16,7	20,4

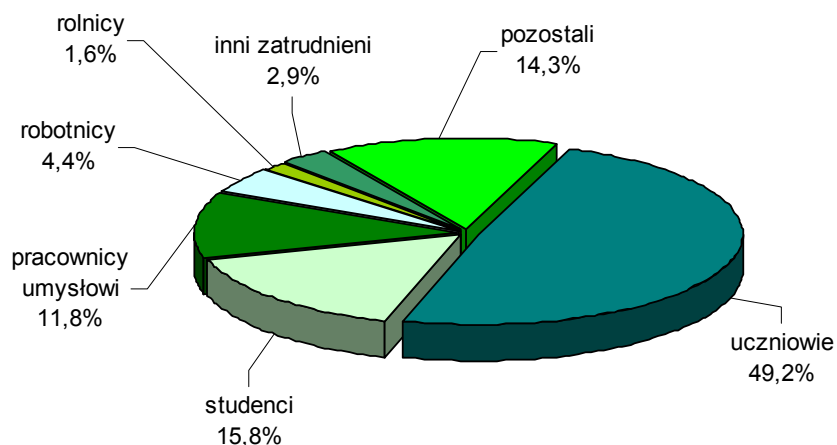
Analiza struktury wieku czytelników wskazuje, że wśród korzystających z bibliotek publicznych najczęściej było dzieci i młodzieży do lat 19 (48,3%), a najmniej – osób starszych powyżej 60 lat (3,8%).

Rozpatrując strukturę czytelników według zawodów najliczniejszą grupę stanowili uczniowie – 49,2%, a najrzadziej wypożyczali książki rolnicy – tylko 1,6%.

Struktura czytelników bibliotek publicznych według wieku w 2005 r.

Struktura czytelników bibliotek publicznych według zajęcia (zawodu) w 2005 r.

Oprócz bibliotek publicznych na terenie naszego województwa w 2005 r. działało 51 placówek o statusie bibliotek naukowych, pedagogicznych i innych specjalistycznych. Najważniejszymi z nich są biblioteki naukowe, w których zasobach znajduje się połowa księgozbioru tej grupy placówek, a liczba wypożyczeń przypadająca na 1 czytelnika jest dwukrotnie większa niż w pozostałych. Najliczniejsze są natomiast biblioteki szkół wyższych. Pomimo, że liczba tego typu placówek zmniejszyła się w ostatnich latach, to rośnie posiadany przez nie księgozbiór, jak również liczba czytelników i wypożyczeń.

Biblioteki naukowe, pedagogiczne i inne specjalistyczne

Wyszczególnienie	2003	2005
Placówki biblioteczne	55	51
Księgozbiór w tys. woluminów	1659,8	1714,8
Czytelnicy zarejestrowani w tys.	89,9	90,7
Wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz na 1 czytelnika	7,0	7,3

Działalność placówek informacyjno-bibliotecznych w 2005 r.

Wyszczególnienie	Placówki ogółem	Z ogółem			
		naukowe	fachowe	fachowo-beletrystyczne	pedagogiczne
Placówki	51	18	17	3	13
Księgozbiór w tys. woluminów	1714,8	856,6	181,2	17,0	659,9
Czytelnicy zarejestrowani w tys.	90,7	37,4	5,2	0,6	47,4
Wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz na 1 czytelnika	7,3	11,0	5,5	5,0	4,6

TEATRY I INSTYTUCJE MUZYCZNE

Szerokie możliwości uczestnictwa w kulturze zapewniają instytucje prowadzące profesjonalną działalność widowiskową, tj. teatry, instytucje muzyczne i rozrywkowe. W 2005 r. w województwie świętokrzyskim funkcjonowały teatry: dramatyczny i lalkowy oraz filharmonia.

Dysponowały one 1241 miejscami na widowni, co stanowiło o 6,9% więcej niż w 2004 r. Liczba przedstawień i koncertów zmniejszyła się nieznacznie (z 1297 do 1290), wzrosła natomiast liczba widzów i słuchaczy - o 11,5%, tj. o 27,8 tys. osób. Na 1 przedstawienie lub koncert przypadało 208,5 osób wobec 185,9 rok wcześniej, przy czym zwiększoną (o ponad 1/4) frekwencję odnotowano jedynie na koncertach filharmonicznych, podczas gdy w teatrach była ona nieco niższa.

Biorąc pod uwagę przedstawienia na sali stałej, najwyższy stopień wykorzystania miejsc cechuje teatry lalkowe (w 79,4%), do czego w dużej mierze przyczyniają się niewielkie rozmiary widowni, zróżnicowany repertuar i częste odwiedziny zorganizowanych grup młodszych dzieci. Mniejsze w stosunku do oferty jest zainteresowanie koncertami w filharmonii (60,7% wykorzystania miejsc) oraz przedstawieniami teatralnymi (55,6%).

Wyraźnie mniejszy zasięg niż w 2004 r. miała działalność przedsiębiorstw estradowych. Liczba propozycji zmniejszyła się o 22,5% i przyciągnęły one o 60,3% mniej widzów. Przeciętna liczba uczestników jednej imprezy była o prawie połowę niższa niż rok wcześniej.

Teatry i instytucje muzyczne według siedziby

Wyszczególnienie	Teatry i instytucje muzyczne		Miejsca na widowni	Przedstawienia i koncerty	Widzowie i słuchacze w tys.
	teatr	filharmonia			
2004	2	1	1161	1297	241,1
2005	2	1	1241	1290	268,9

Przedstawienia, koncerty oraz widzowie i słuchacze według rodzajów instytucji w 2005 r.

Wyszczególnienie	Przedstawienia, koncerty, imprezy		Widzowie i słuchacze		
	ogółem	w sali stałej	ogółem	w tym w sali stałej	na 1 przedstawienie
Teatry i instytucje muzyczne:	1290	644	268,9	109,7	208,5
teatr dramatyczny	228	223	50,6	49,2	221,8
teatr lalkowy	430	371	53,6	38,9	124,7
filharmonia	632	50	164,8	21,6	260,7
Przedsiębiorstwa estradowe	244	x	40,7	x	166,8

MUZEA

Muzea pełnią istotną rolę w ukazywaniu historii i tradycji oraz w upowszechnianiu kultury. W naszym województwie w 2005 r. działały 22 muzea, które posiadały 146,2 tys. eksponatów muzealnych.

W stosunku do ub. roku zmalała aktywność wystawiennicza muzeów. Zaprezentowano o 12,1% wystaw mniej, jednak ofertę ograniczyły jedynie placówki spoza terenu naszego województwa (o prawie 1/3), podczas gdy muzea świętokrzyskie nieznacznie ją poszerzyły.

Spadek liczby wystaw obcych nie znalazł odzwierciedlenia w liczbie zwiedzających, ponieważ muzea i wystawy muzealne odwiedziło 539,6 tys. osób, tj. o 43,2% więcej niż w 2004 r. Najczęściej była to młodzież szkolna w zorganizowanych grupach - 43,6%.

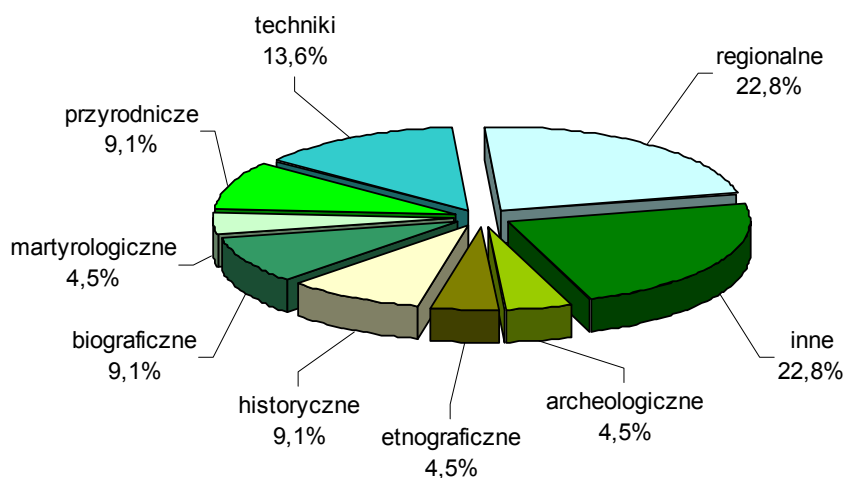
Zwiększone zainteresowanie tą formą działalności kulturalnej odnotowano w większości powiatów, w tym przede wszystkim w: kieleckim (dwu i półkrotny wzrost liczby odwiedzających) oraz buskim (ponad dwukrotny). Mniej osób niż rok wcześniej zwiedziło muzea tylko w powiatach: skarżyskim (o 9,0%) i sandomierskim (o 4,5%).

Atrakcyjną ofertą na terenie regionu dysponują także instytucje paramuzealne, tj. placówki w swoim charakterze zbliżone do muzeów, takie jak rezerваты przyrody i podziemne trasy turystyczne. Najbardziej znaną, największą i najpiękniejszą z nich jest jaskinia „RAJ”, kryjąca wielkie bogactwo zjawisk i form krasowych. Jest ona specjalnie przygotowana do ruchu turystycznego.

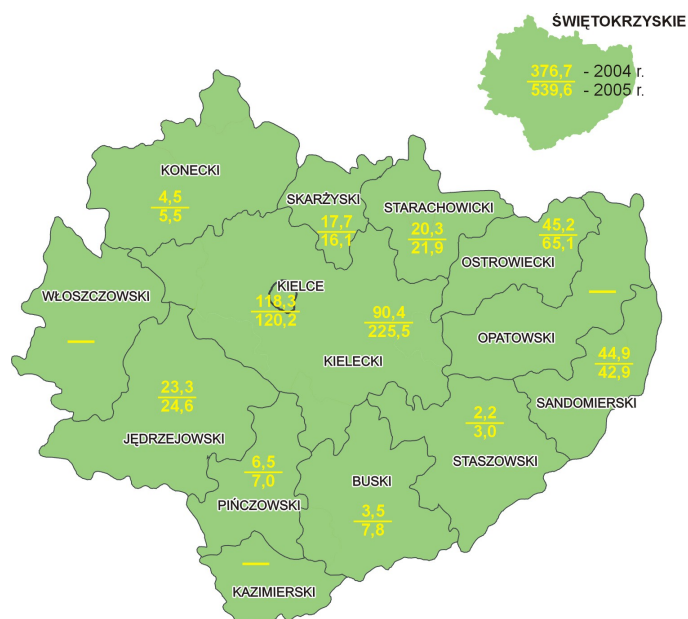
Muzea stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2004	2005
Muzea	22	22
Muzealia w tys.	151,9	146,2
Wystawy w kraju	99	87
własne	49	53
obce	50	34
Zwiedzający w tys.	376,7	539,6
w tym młodzież szkolna	163,4	235,4
Zwiedzający na 1000 ludności	292	420

Struktura muzeów według rodzajów w 2005 r. (stan na 31 XII)

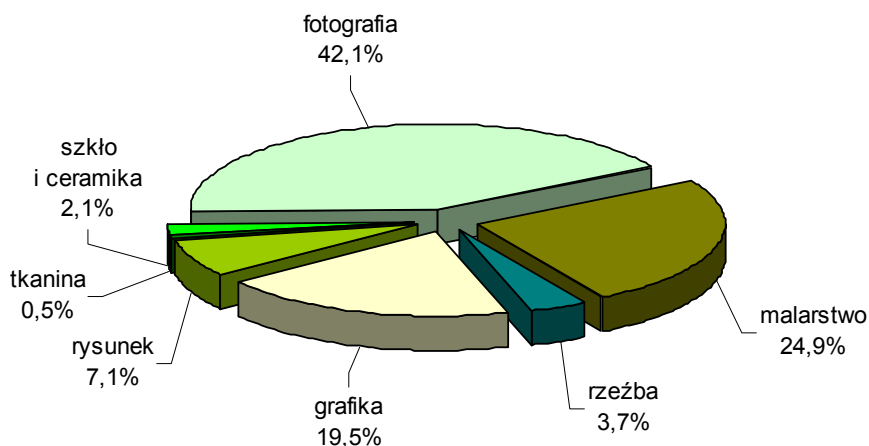
Zwiedzający muzea w 2005 r. (w tys.)

GALERIE

Ofertę muzeów uzupełniały 4 galerie, prezentujące głównie dzieła sztuki współczesnej, które w 2005 r. przygotowały i zaprezentowały publiczności 90 wystaw w 103 ekspozycjach (w 2004 r. - 84 wystawy w 96 ekspozycjach). Wystawy te cieszą się rosnącą popularnością – w 2005 r. obejrzało je 92,6 tys. osób. Galerie posiadały łącznie 4251 eksponatów, przy czym najbogatsze były zbiory z dziedziny fotografii (42,1%), malarstwa (24,9%) i grafiki (19,5%).

Struktura zbiorów własnych galerii według dziedziny w 2005 r.

KINA

Uczęszczanie do kina w dużej mierze zastępowane jest oglądaniem filmów w domu, czemu sprzyja szeroka gama programów telewizyjnych i dostępność różnorodnego sprzętu audiowizualnego. Ta sytuacja ma między innymi wpływ na ograniczanie liczby kin i obniżanie się w nich frekwencji.

Na koniec 2005 r. w województwie świętokrzyskim działało 14 kin dysponujących 5,8 tys. miejsc na widowni, co oznacza, że w skali roku ubyły kolejne 3 obiekty (posiadające w sumie 601 miejsc).

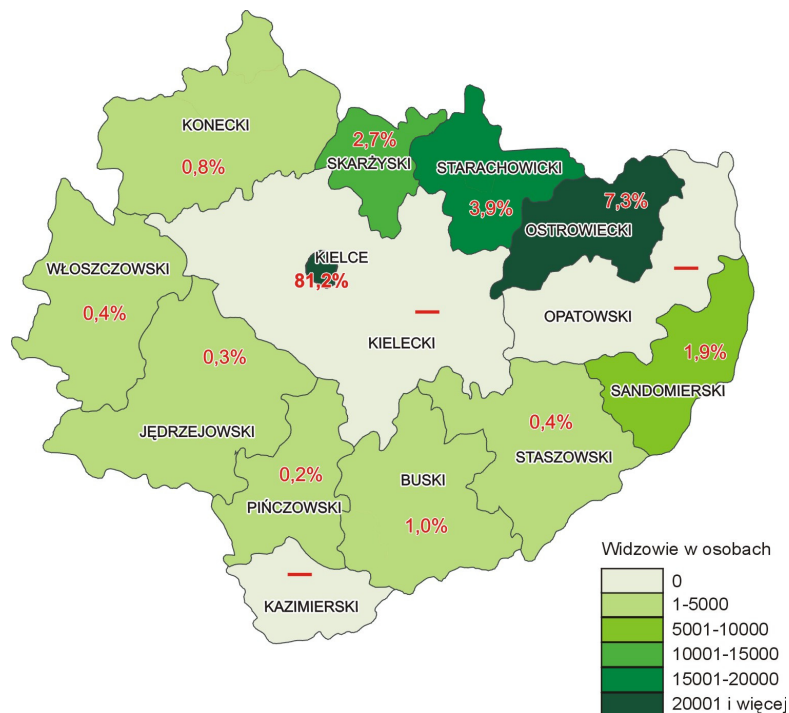
W trakcie 2005 r. odbyło się 17,1 tys. seansów filmowych, tj. mniej o 6,6% niż rok wcześniej, które obejrzało o 30,0% mniej widzów. Przeciętna frekwencja na 1 seans spadła do 26 osób i była najniższa z dotychczas notowanych – przed 3 lata była prawie dwukrotnie większa, a przed 6 laty - ponad trzykrotnie.

Kina

Wyszczególnienie	Kina stałe ^{a)}	Miejsca na widowni ^{a)}	Seanse	Widzowie		
				ogółem w tys.	na 1 kino w tys.	na 1 seans
2004	17	6386	18312	644,6	37,9	35
2005	14	5785	17104	451,1	32,2	26

^{a)} stan na 31 XII

Udział widzów w kinach stałych w % widzów ogółem w 2005 r.

INNE PLACÓWKI KULTURY

Wśród jednostek kultury ważną rolę odgrywają domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice. Placówki te upowszechniają, popularyzują i przybliżają dostęp do kultury zwłaszcza ludności wiejskiej. Prowadzą różnorodną działalność kulturalną i artystyczną, angażując dzieci, młodzież i dorosłych do bardziej aktywnego i kreatywnego w niej uczestnictwa.

Na terenie naszego województwa w 2005 r. zarejestrowano działalność 119 instytucji kultury, z czego 24 to domy kultury, 45 – ośrodki kultury, 10 – kluby, a 40 – świetlice. Większość stanowiły placówki wiejskie – 59,7%.

W ponad 5 tys. imprez zorganizowanych przez tego typu jednostki uczestniczyło 851,5 tys. osób, w 520 amatorskich zespołach artystycznych działało 6,9 tys. członków (w tym 3,7 tys. dzieci i młodzieży do lat 15), a 220 kół prowadziło zajęcia dla 5,2 tys. osób (w tym dla 1,7 tys. dzieci i młodzieży do 15 roku życia).

Najczęściej organizowano imprezy w miastach (70,6% ich ogółu), tam również zarejestrowanych jest większość zespołów artystycznych (76,2%). Placówki wiejskie przodują natomiast w działalności kół zainteresowań (85,9%).

Instytucje kultury

Wyszczególnienie	Ogółem	Z ogółem			
		domy kultury	ośrodki kultury	kluby	świetlice
Ogółem	127	20	53	9	45
2003					
Miasto	52	16	23	9	4
Wieś	75	4	30	-	41
Ogółem	119	24	45	10	40
2005					
Miasto	48	17	19	9	3
Wieś	71	7	26	1	37

Działalność instytucji kultury w 2005 r.

Wyszczególnienie	Imprezy	Uczestnicy w tys.	Zespoły artystyczne	Członkowie zespołów w tys.		Kola	Członkowie kół w tys.	
	w ciągu roku			ogółem	w tym dzieci i młodzież ^{a)}		ogółem	w tym dzieci i młodzież ^{a)}
Ogółem	5119	851,5	520	6,9	3,7	220	5,2	1,7
Miasto	3616	639,0	396	5,3	2,9	189	4,4	1,4
Wieś	1503	212,5	124	1,7	0,8	31	0,7	0,3

^{a)} poniżej 15 lat

ABONENCI

W województwie świętokrzyskim w 2005 r. zmniejszyła się liczba zarejestrowanych abonentów radia i telewizji w stosunku do lat poprzednich. Nie jest to jednoznaczne ze spadkiem liczby użytkowników, a jedynie z liczbą osób płacących abonament.

W porównaniu z poprzednim rokiem liczba abonentów radiowych zmniejszyła się o 12,9 tys., osiągając na koniec 2005 r. poziom 276,9 tys. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców liczba ta obniżyła się z 225 do 216 osób.

Abonentów telewizyjnych ubyło w skali roku o 12,5 tys. - do 266,6 tys. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców oznaczało to spadek z 217 do 207 osób.

Liczba abonentów telewizji kablowej sięgała 69,1 tys. osób i w przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa wyniosła 54 osoby.